

**Förskolorna Rosenvägen och Sättra Äng
Danderyds kommun**

Björn Eriksson, Värmdö kommun
Pelle Laag, Nacka kommun
Vecka 5-6, 2011

Innehållsförteckning

FÖRSKOLORNA SÄTRA ÄNG OCH ROSENVÄGEN	1
DANDERYDS KOMMUN	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
VÅGA VISA	3
FAKTA OM ENHETEN	4
<i>Typ av förskola</i>	4
<i>Ledning</i>	4
<i>Organisation</i>	4
OBSERVATIONENS METOD	5
DELENHET 1: SÄTRA ÄNG	6
MÅLOMRÅDEN	6
<i>Normer och värden</i>	6
<i>Utveckling och lärande/kunskaper</i>	7
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	10
<i>Styrning och ledning</i>	12
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	14
STARKA SIDOR	14
FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN	15
SAMMANFATTANDE SLUTSATS OM ENHETEN	15
DELENHET 2: ROSENVÄGEN	16
MÅLOMRÅDEN	16
<i>Normer och värden</i>	16
<i>Utveckling och lärande/kunskaper</i>	18
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	20
<i>Styrning och ledning</i>	22
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	24
STARKA SIDOR	24
FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN	24
SAMMANFATTANDE SLUTSATS OM ENHETEN	24
HELA ENHETEN	25
SAMMANFATTANDE SLUTSATS OM ENHETEN SOM HELHET	25
REFERENSER	26

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett samarbete om utvärdering inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Salem, Sollentuna, Tyresö, Upplands Väsby och Värmdö kommuner. VÅGA VISA innehåller fyra delområden:

- observationer
- självvärderingar
- kundundersökningar
- tester och prov

VÅGA VISA ska:

- ske utifrån ett medborgarperspektiv stimulera till erfarenhetsutbyte och ökat lärande
- ge kommuner och skolor underlag till förbättring och utveckling
- ge underlag för analyser och jämförelser mellan kommuner och skolor
- utgöra en viktig del av kvalitetsuppföljningen
- bidra till ökad måluppfyllelse.

Metoden

Observationer genomförs av skolledare och pedagoger. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period, ofta en vecka. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- eller lektionsbesök samt intervjuer med barn, elever, personal och skolledning. I observationsarbetet ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation.

En metodbok styr och stödjer observatörerna i deras arbete*. Metodboken är gemensam för alla verksamheter från förskola till vuxenutbildning. Observationen redovisas i en rapport som skrivs enligt en särskild mall.

Målområden

Observatörerna beskriver och bedömer verksamheten på fem områden som följer läroplanernas målområden:

- Normer och värden.
- Utveckling och lärande/kunskaper.
- Ansvar och inflytande för barn/elever/studerande.
- Bedömning och betyg (gäller inte förskola).
- Styrning och ledning.

* Metodbok och ytterligare information finns på www.nacka.se/vagavisa

Fakta om enheten

Typ av förskola

Verksamheten består av två kommunala förskolor, Sättra Äng och Rosenvägen. Förskolan Rosenvägen arbetar inspirerat av Reggio Emilia. Förskolorna har egna kök och barnen äter frukost, lunch och mellanmål på respektive avdelning. Båda förskolorna har omgivande rikt utrustade gårdar. I anslutning till förskolorna ligger stora skogsområden.

Ledning

Förskolan har en förskolechef som förlagt 50 % av tjänstgöringen på vardera förskolan. Förskolorna har inga utsedda avdelningsansvariga. Förskolorna har en pedagoggrupp bestående av en förskollärare från varje avdelning samt förskolechefen. Förskolan Sättra äng har en förskollärare som har avsatt tid för kontering av fakturor och enligt förskolechefen är en förskollärare ersättare och utför uppgifter när förskolechefen inte är på plats. På Rosenvägen har en förskollärare vissa administrativa uppgifter och har en timmes tidskompensation för detta.

Organisation

Förskolan Sättra Äng och Rosenvägen bildar tillsammans en enhet.

Förskolan Sättra Äng har 86 barn inskrivna och 15,18 årsarbetare, samtliga kvinnor, förutom en manlig vikarie. Antal barn per årsarbetare är 5,67. Andelen förskollärare är 48,75 %. Sättra Äng har sex avdelningar och en gemensam ateljé med en ansvarig förskollärare, 60 %. Förskolan har tre husvikarier som delvis täcker upp timmar för dem som har nedsatt tid.

Avdelning Humlan: 14 barn, 1-2 år.
1,0 förskollärare
1,75 barnskötare

Avdelning Eken: 18 barn, 3-4 år.
0,75 förskollärare
2,0 barnskötare, för närvarande ersatta med 1,80 vikarier

Avdelning Ugglan: 15 barn, 5 år.
1,0 grundskollärare
0,4 barnskötare
0,6 utan pedagogisk utbildning

Avdelning Kotten: 15 barn, 1-2 år.
1,6 förskollärare, för närvarande vikarierar en utbildad i stället för 0,6 förskollärare
0,88 barnskötare

Avdelning Kastanjen: 19 barn, 3-4 år.
1,0 förskollärare
2,0 barnskötare

Avdelning Fjärilen: 11 barn, 5 år.
1,66 förskollärare

Förskolan Rosenvägen har 105 barn inskrivna och 17,87 årsarbetare samtliga kvinnor. Antal barn per årsarbetare är 5,88. Andelen förskollärare är 47,79 %. Rosenvägen har sex avdelningar och en gemensam ateljé med en förskollärare, 20 %. Förskolan har två husvikarier.

Avdelning Grodan: 15 barn, 1-2 år.
0,93 förskollärare
0,63 barnskötare
1,0 utan pedagogisk utbildning
0,88 resurs

Avdelning Humlan: 15 barn, 1-2 år.
1,0 barnskötare
0,9 förskollärare
1,0 utan pedagogisk utbildning

Avdelning Myran: 17 barn, 3-4 år.
1,0 förskollärare
1,0 barnskötare
1,0 utan pedagogisk utbildning

Avdelning Snigeln: 20 barn, 3-4 år.
2,0 förskollärare
1,0 barnskötare

Avdelning Kotten: 18 barn, 3-4 år.
2,0 förskollärare
0,8 barnskötare

Avdelning Fjärilen: 20 barn, 5 år.
1,75 förskollärare
1,0 barnskötare

Observationens metod

Före observationen träffas vi observatörer för genomgång av förskolans dokument. Vid detta tillfälle har vi tillgång till en del av förskolans dokument. Övriga dokument och även uppdaterade dokument får vi under observationsveckan.

Vi observerar på förskolan under tre dagar vardera på Sätra Äng och Rosenvägen. Första dagen har vi ett möte med förskolechefen på cirka en timme. Vi intervjuar en förskollärare från varje avdelning. Under dagarna vi observerar har vi många samtal och diskussioner med så gott som alla pedagogerna och vi har många kortare samtal med barnen. Vi observerar verksamheten på samtliga avdelningar utom en på Sätra Äng, som enbart har vikarier under observationstiden. Vi observerar också ett flertal av förskolornas olika aktiviteter såsom vid lämning, hämtning, samlingar, projektarbeten, fria leken och i utevistelsen. Vi deltar vid barnens lunch på avdelningarna. Vi har ett avslutande samtal på telefon med förskolechefen.

Delenhet 1: Sättra Äng

Målområden

Normer och värden

Beskrivning

I Sättra ängs likabehandlingsplan står att ” vi lägger stor vikt vid att varje barn blir uppmärksammat av oss pedagoger och av sina kamrater”. När vi ställer frågor till pedagogerna om förskolans likabehandlingsplan får vi varierande svar. Flera pedagoger säger att de inte är säkra på innehållet och flera andra att de inte vet så mycket om planen. Några menar att orsaken nog kan vara att det var ett tag sedan den gjordes och att många nya har anställts. Vi ser att likabehandlingsplanen hänger i alla förskolans hallar.

I följande situation ser vi ett av många exempel på hur barn ges uppmärksamhet. Tillsammans med barnen håller en pedagog på att sätta fram mat på bordet. Det är fisk på matsedeln. Ett barn går fram till en plansch med olika fiskar och frågar om det finns lax bland fiskarna på planschen. Pedagogen ber barnet vänta en stund och går sedan fram till planschen och ett samtal om olika laxar uppstår. Barnet blir nöjt av informationen och går och sätter sig på sin plats. I samtalet vid bordet framkommer det att barnets favoritmat är sushi med lax.

Vid samtal om genus med pedagoger från flera avdelningar säger de att barnen blandas och delas mera utifrån ålder och intressen än kön. De berättar också att de gått på en serie med genusworkshops. Mellan föreläsningarna hade de olika diskussionsfrågor att arbeta med. En pedagog säger att de inte ska fråga barnen vad det är för skillnad mellan pojkar och flickor. Istället frågar de om det är någon skillnad mellan flickor och pojkar.

I ett rum leker alla barnen på avdelningen mamma, pappa och barn med många olika roller, som inte heller alltid är könsbundna. På en annan avdelning ser vi efter en samling att fem pojkar går till byggrummet, fyra pojkar spelar spel på en matta, tre flickor går till rummet med ritmaterial och två flickor är i ”dockvrån”. Vi ser liknande könsfördelning även vid andra tillfällen och andra avdelningar när barnen väljer själva, men ser också blandade grupper särskilt när pedagogen deltar i leken. En förälder vi talar med berättar att hon har liknande upplevelser av grupperingar på sitt barns avdelning och reagerar på detta.

Under vårt besök ser vi att det finns ett stort engagemang hos personalen och det råder arbetsro med en låg ljudnivå på alla avdelningar. Vi hör också att barnen ofta tilltalar varandra på ett respektfullt sätt. Vi ser att pedagogerna ofta delar upp barnen i mindre grupper. Grupperna delas till exempel vid maten, när barnen går till skogen och i andra aktiviteter. Pedagogerna menar att de på så sätt får ett lugnare arbetsklimat.

På en avdelning för de yngre barnen berättar en pedagog att de arbetat mycket med att barnen skall säga nej och sätta upp handen när ett annat barn gör något som det inte vill. Hon säger att måltiden är en bra stund att ta upp samtal med barnen om hur man ska vara mot varandra.

Bedömning i text

Förankringsarbetet som Sätra Äng bedriver av likabehandlingsplanen har vissa brister.

Förskolans pedagoger är lyhörda och uppmärksamma och en stor respekt finns i förhållningssättet till barnen på alla avdelningar.

En viss medvetenhet finns i genusfrågor, men den genomsyrar inte riktigt all verksamhet. Rummens indelning och funktioner kan bidra till att befästa olika könsmönster, som till exempel att ha en ”dockvrå”.

Verksamheten på alla avdelningar präglas av arbetsro och ett gott förhållningssätt mellan barnen. Personalens engagemang är en tillgång.

Bedömning enligt skala¹

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

Utveckling och lärande/kunskaper

Beskrivning

På Sätra Ängs hemsida kan vi läsa avdelningarnas olika mål med verksamheten och även beskrivningar hur de ska nås genom sång- och rörelselekar, skapande verksamhet eller att vara ute i skog och mark för att bland annat uppleva de olika årstiderna. De yngsta barnen har mål som trygghet, kontinuitet och helhetssyn.

Vi ser många exempel på rörelselekar under samlingar och andra tillfällen. Barnen är väl förtrodda med lekarna som ofta utförs till musik från en cd-spelare. Sånger och ramsor utförs ofta tillsammans med rörelser. Vid ett tillfälle ser vi att de äldre barnen visar olika rörelser till musik för de yngsta barnen.

¹ SKALA :

4.0 MYCKET GOD KVALITET – verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

3.0 GOD KVALITET – verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

2.0 TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är i huvudsak tillfredsställande, men har varierande kvalitet eller vissa brister.

1.0 EJ TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är utifrån gällande styrdokument inte tillfredsställande.

Vid en del samlingar kan vi se att det är ett traditionellt kunskapsförmedlande förhållningssätt och envägskommunikation. Ett exempel på ett utforskande arbete ser vi när några av de äldre barnen har blivit intresserade av en myrstack ute i skogen och konstaterat att myrorna sover. Pedagoger berättar för oss att de uppmärksammat detta intresse för skogens djur. På den samling vi närvarar vid återkopplar pedagogerna till föregående skogspromenad. Alla funderar tillsammans över de djurspår de sett och också tagit bilder på. Barnen minns att de följde spåren. Några av spåren försvann i snön och barnen får frågan vilket djur det kan vara. En gissning blir myror, men några barn förstår att myrorna sover. Pedagogen hjälper barnen att komma ihåg att de i spåret kunde se en svans och de får fundera över vilket djur det kan vara. Det blir en diskussion bland barnen och alla blir överens om att det måste vara en mus. Pedagoger fortsätter: "Vad mer kunde vi se"? Och får svaret "bajs". "Då kan vi leta bajs i skogen idag. Vilket djur har största bajset tror ni"? Älgen, och det minsta har myran svarar barnen.

Samlingen fortsätter med ett inslag som handlar om barnens språk. Ett barn får tala om hur hon har gjort när hon har skrivit ett brev alldeles själv. Hon talar om att "hon hör bokstäverna och då blev det ett brev". Pedagoger frågar om det är någon annan som provat att skriva. Barnen ger olika svar som "jag läser i tidningen" och "jag tänker bokstäverna" och ett barn minns att han nu kan läsa Bamsespelet. Pedagoger fortsätter med att säga "nu får vi se om vi hittar bokstäver i skogen" och barnen fnissar och säger "näää, vi hittar bajs". Samtalet fortsätter under pedagogens ledning med frågor som: "Vilken bokstav börjar bajs på?"

Med hjälp av matematik utformas en genomgång av närvaron på en samling. Pedagoger delar ut var sin gul legobit till barnen. Hon frågar det första barnet "hur många bitar har du"? När flickan svarat skickar hon sin bit till barnet bredvid som sätter ihop bitarna och talar om hur många det blir sammanlagt. Alla räknar också antalet högt. När de gått laget runt har man fått en stapel med femton gula legobitar. Nu frågar pedagoger gruppen om de kan komma på vilka kamrater som saknas. Barnen kommer fram till att det är fyra barn som saknas. Pedagoger sätter ihop fyra röda legobitar och sätter staplarna bredvid varandra och barnen jämför de två staplarna.

För barn med särskilda behov söker förskolan medel från Utbildnings- och Kulturkontoret Stödsamtal ges genom en förskolepsykolog som har konsultationer med pedagogerna. Vid behov gör även en förskoleexpert besök.

På en avdelning för de yngre barnen ser vi en samling där innehållet i ramsor och sånger åskådliggörs genom figurer på en "flanotavla". Pedagoger pekar på figurerna på tavlan samtidigt som de sjunger om dessa i sången eller ramsan. Vi ser att ett barn med ett annat modersmål än svenska deltar aktivt och vill höra många sagor. Sångerna tar upp teman som liten, mellan och störst, räknaramsor och färger.

På Sättra Äng ser vi olika typer av dokumentationer på väggarna som beskriver barnens arbete på olika sätt. På en avdelning ser vi ett exempel på dokumentation om vad de yngre barnen säger sig hitta i en skog. Vi kan se att pedagogen dokumenterat vad barnen sagt och barnen har klippt bilder ur tidningar som illustrerar detta. Vid dokumentationen finns också ett läroplanscitat "barnen ska utveckla sin självständighet och ge uttryck för sina uppfattningar". På en annan avdelning ser vi en del dokumentationer som består av ett antal bilder utan text. Pedagogen säger att de inte skriver någon text till bilderna eftersom de vill att barnen själva ska berätta vad de varit med om för sina föräldrar.

Alla barn på förskolan har egna pärmar. De yngre barnen har börjat med en portfolio medan de äldre barnen har en pärm med inskolningar, teckningar, foton och barnintervjuer. Vi ser inga läroprocesser beskrivna.

"Ett medvetet bruk av leken för att främja varje barns utveckling och lärande skall präglare verksamheten i förskolan" står det i Lpfö 98. Ett exempel på detta ser vi på en avdelning där pedagogerna tillsammans med barnen utformat lek/yrkeslådor. Lådorna innehåller kläder och attribut som förknippas med respektive yrke. Lådornas teman är till exempel verkstad, fotboll, polis, doktor, affär, frisör, prinsess och kontor. Vi frågar också hur pedagogerna tänkt när de utformat de olika rummens funktion som stöd för leken och lärandet. Vi får svaret att de startade med att filma barngruppen för att ta reda på var och vad barnen lekte och gjorde i de olika rummen. Utifrån en analys av vad de filmade sekvenserna och andra observationer visar utformades de olika rummens funktion och innehållet i leklådorna.

Förskolan har en ateljé där en förskollärare arbetar tre dagar i veckan. Hon säger att hon vill vara en inspiratör för barnen och de andra pedagogerna. Samarbetet med avdelningarna ser olika ut. Pedagogen berättar om ett samarbete hon haft tillsammans med en avdelning där de vill använda sig av återanvänt material så kallat "remake". Pedagogen berättar att hon använder sig av olika material som lera, gips, olika färger, silkespapper och återanvändbart material.

Barnen på Sättra Äng utnyttjar under vår observation närliggande naturområden vid ett flertal tillfällen. De äldre barnen besöker biblioteket regelbundet och ser vid något tillfälle teater varje termin.

Bedömning i text

Målen på de olika avdelningarna är av olika kvalitet. Vissa beskrivna mål är mer en förutsättning för mål än egentliga mål. Verksamheten uppvisar arbetssätt som för barnen är varierande.

Det stora utbudet av rörelseaktiviteter för barnen på förskolan ger rika möjligheter att utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning.

Det utforskande arbetet har varierande kvalitet, en del som de vi beskriver, är föredömliga. Några pedagoger visar på ett förhållningssätt som är väl genomtänkt och förankrat i läroplanen. Vid andra tillfällen råder ett förhållningssätt som inte alltid leder barnets tankar och idéer vidare.

Det språkutvecklande arbete som förekommer är av god kvalitet. Det förekommer mycket rim, ramsor och sång, ofta med rörelse. I exemplet vi beskriver visar pedagogerna en förmåga att öka barnens nyfikenhet och de får även utrymme att reflektera tillsammans. Vid flera andra tillfällen som vid maten och delvis under samlingarna ges barnen talutrymme.

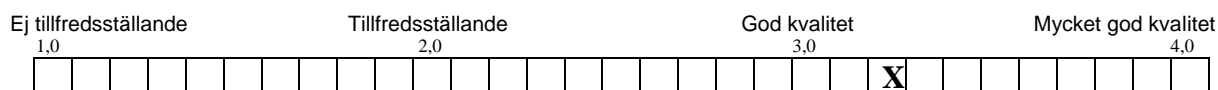
Pedagogerna arbetar på ett genomtänkt sätt med barn som inte har svenska som modersmål. Arbetet är inkluderande och varierat som till exempel att talspråket ofta kompletteras med bilder.

Många av dokumentationerna vi ser på förskolan visar vad barnen gör, men få dokumentationer visar barnens läroprocesser.

Lärandemiljön är utformad på ett genomtänkt sätt på flera avdelningar.

Omkringliggande naturområdets möjligheter tas tillvara i verksamheten och är en pedagogisk tillgång.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

På frågan om vad barnen har för möjlighet att påverka verksamheten berättar en pedagog, ”på vår avdelning intervjuar vi barnen i början på terminen och det vi får reda på då ligger till grund för vår grovplanering av terminen”.

På en dokumentation i en av hallarna kan vi läsa om hur en pojke tar ansvar för en aktivitet. Pojken planerar, genomför och utvärderar en rörelseaktivitet. Pojken bestämmer sig för att göra en hinderbana och en lek. Redskap som behövs hjälper en pedagog till med att hämta på de andra avdelningarna. Hinderbanan ställs i ordning och pojken instruerar sina kamrater hur de ska ta sig igenom banan och det hela avslutas med en lek. I pojkens utvärdering kan vi läsa: ”Det gick lite vilt men jag sa till dom ganska mycket. Det gick ganska bra tycker jag. Jag är nöjd”. Vi ser också exempel bland de yngre barnen att de är delaktiga i samlingen.

Vi ser att måltidernas möjlighet till eget ansvar utnyttjas olika. Vi ser att barnen får ta mat själva och breda smörgåsar men vi ser också att en del pedagoger gör dessa moment åt barnen. Avdelningarna där vi närvarar vid måltiderna har ansvarsfördelning utifrån mognad. På avdelningarna fördelas rutinsysslorna kring dukning och hämtning av mat på olika sätt. På en avdelning finns en så kallad ”hjälpfröken” som också väljer en kamrat att äta med vid ett eget bord. Vid borden förs oftast samtal med alla barn.

Barnens ansvar vid av- och påklädning varierar. En pedagog säger att ”vi skulle vilja att barnen tar ett större ansvar vid avklädningen men hallen är så liten att det inte går”.

En pedagog berättar att avdelningen har ett ”miniråd” några gånger i månaden och på ett personalmöte har det diskuterats huruvida förskolan ska ha ett barnråd. Vid en diskussion vi hör menar pedagogerna att elevinflytandet måste vara ett stående inslag varje stund på dagen.

Information till föräldrar sker genom det webbaserade SchoolSoft². Få anslag med information finns på förskolan. Föräldrar vi talar med säger att SchoolSoft är krångligt och uttrycker att ”det är frustrerande att man inte riktigt får veta den pedagogiska tanken som styr verksamheten”. Vid höstterminens början har alla avdelningar ett föräldramöte och vid jultid bjuds föräldrar in till en grötfrukost. Aktiviteter anordnas också omkring årets andra högtider.

Förskolan har ett föräldraråd som kommit till på föräldrarnas initiativ berättar en representant vid en intervju och tillägger att föräldrarådet helst ska bestå av representanter från alla avdelningarna. Enligt föräldrarna träffas de ungefär en gång i månaden, hemma hos någon i rådet, och en gång per termin träffas de förskolechefen och en pedagog från varje avdelning. Föräldrarådet driver frågor som föräldrarna tycker är viktiga, som till exempel madrasser på golvet, vikariatillsättningen, maten och föräldramötenas utformning. Föräldrarådet anordnar varje år en föräldrafest där föräldrarna träffas utan barn, en sommar fest och en städdag. En representant från föräldrarådet berättar att förskolan och föräldrarna försöker enas om vilken roll föräldrarådet ska ha i framtiden.

Alla barn har varje år minst ett utvecklingssamtal. Dokumentationen vi ser är i form av redogörelse för barnets trivsel.

Bedömning i text

Att börja terminen med att intervjua barnen för att skaffa sig insikt om barnens intressen och behov är väl förankrat i läroplanens intentioner.

Vi bedömer att barnen på Sättra Äng ges möjlighet att vara delaktiga i lärandet i olika stor utsträckning. I exemplet vi ger får barnet styra hela processen från planering till utvärdering, vilket också stämmer med läroplanens text: ”Att alla barn får möjlighet att efter ökande förmåga påverka verksamhetens innehåll, arbetssätt och delta i utvärderingen av verksamheten”.

Barnens ansvarsrutiner vid matsituationen och av- och påklädning är mestadels genomtänkta. Ett gemensamt förhållningssätt kan utformas.

Vi bedömer att föräldrainsformationen som ges via SchoolSoft är otillräcklig.

Föräldrarådets engagemang är väl värt att tillvarata och kan ses som en tillgång. En tät kommunikation med förskolan är viktig.

² Internetbaserad kommunikation mellan skola och hem.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Styrning och ledning

Beskrivning

Förskolans vision är att: "Förskolan skall lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten skall vara trygg, rolig och lärorik". Vid vår fråga vad förskolechefen vill lyfta fram på Sättra Ängs förskola får vi svaren att det är en bra verksamhet och en trevlig stämning. När vi frågar på vilket sätt verksamheten är bra får vi exemplen att "barnen är trygga", "vi ser barnen" och att "pedagogerna lyssnar och anpassar sig efter barnen". Vid frågan vad hon tycker ska utvecklas så får vi svaret att "under året som kommer blir det läroplansarbete med den reviderade läroplanen". Alla pedagoger ska gå på två föreläsningar och förskolechefen säger att "sedan får vi lägga upp det själva".

Vi ser att det ute på avdelningarna finns en dialog mellan förskolechefen och pedagogerna. Det är till mig de ringer vid akuta frågor säger förskolechefen. Förskolan har inga avdelningsansvariga och inte heller någon ledningsgrupp. Vi ser att de dagar förskolechefen inte är på Sättra Äng får personalen på olika praktiska sätt ordna med vikarier, ändra arbetsfördelning på grund av pedagogers frånvaro, bemöta föräldrars akuta frågor och ordna så att parkeringsplatsen blir sandad. En pedagog uttrycker det som att "det ofta blir korridorlösningar".

Pedagogerna har organiserat och fördelat sig i olika ansvarsgrupper. Förskolans pedagoggrupp består av en förskollärare från varje avdelning samt förskolechefen och träffas varannan vecka under cirka en timme. Då diskuteras allmänna frågor, men också likabehandlingsplanen och andra pedagogiska frågor. En grupp arbetar med förskolans traditioner och träffas två-tre gånger per termin. Förskolechefen har på måndagar tillsammans med en representant från varje avdelning ett morgonmöte då veckans händelser går igenom och information ges. En gång i månaden har förskolan ett personalmöte på kvällstid med information och ofta någon pedagogisk diskussion.

Sammanställningen av kvalitetsredovisningen har gjorts av pedagoggruppen med hjälp av kommunens kundundersökning och avdelningarnas utvärdering av verksamhetsåret. I avdelningarnas utvärderingar vi tar del av finns ingen uppföljning eller tankar om hur verksamheten ska utvecklas. Vi ser inte hur pedagogerna har kommit fram till de förbättringsåtgärder som finns i kvalitetsredovisningen och vi ser inte heller hur detta arbete ska genomföras i någon handlingsplan. De förbättringsområden som beskrivs är:

1. att sänka ljudnivån i den dagliga verksamheten och där vi även kommer att ta hjälp av vårdnadshavarna
2. att synliggöra barnens delaktighet och vad förskolan gör, bland annat genom SchoolSoft
3. barnets språkutveckling
4. arbete med läroplansrevideringen

Ett prioriterat område enligt kvalitetsredovisningen är barnens språkutveckling. Förskolechefen berättar att pedagoger för några år sedan gått kurs enligt "Bornholmsmodellen"³. En av pedagogerna visar oss ett omfattande material. På vår fråga hur det används får vi svaret att "det bara är någon till som aktivt använder sig av materialet". En pedagog uttrycker att "den röda tråden går alltför ofta av här hos oss".

En effekt av arbetet med förbättringsområdena vi kan se under vår observation är att samtliga i personalen är förtroga med SchoolSoft. Vid samtal med föräldrar finns det dock ett visst missnöje med informationen via SchoolSoft.

Kompetensutvecklingen styrs till viss del utifrån förskolans förbättringsområden. Under innevarande år kommer arbete att ägnas åt den reviderade läroplanen. Tidigare kompetensutveckling har varit "Bornholmsmodellen", portfolioarbete och kvällsföreläsningar i matematik. Förskolan tar emot VFU⁴-studenter och har fyra utbildade handledare.

Vid övergången mellan förskola och förskoleklass berörs två av avdelningarna på förskolan. Förskolan och skolan träffas två gånger varje termin där gemensamma frågor diskuteras. Ett syfte är enligt kvalitetsredovisningen "att skolan ska ta vid och utveckla den läroprocess som förskolan påbörjat". Skolbesök görs vid tre tillfällen. Skolan skickar ut en blankett, där föräldrar och pedagog på förskolan beskriver barnet. Blanketten skrivs på av föräldrar och sänds in till skolan.

³

Bornholmsmodellen är ett språkmaterial som har utvecklats i Danmark. Det syftar till att stärka barnets läs- och skrivutveckling samt förebygga ev. läs- och skrivsvårigheter. Genom språklekar, spel och laborationer stärks barnets språkliga medvetenhet.

⁴ Verksamhetsförlagd utbildning

Bedömning i text

Det finns inga tydliga idéer om hur arbetet med förskolans mål och vision ska bedrivas.

Vi bedömer att förskolechefens öppna attityd är en tillgång för verksamheten. Ansvarsfördelningen kan i vissa avseenden på förskolan tydliggöras och organisationens struktur behöver ses över. Förskolans ansvarsgrupper är ett sätt, men inte tillräckligt, att fördela och tydliggöra ansvaret.

Förskolans arbete med att följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten behöver utvecklas.

Kompetensutvecklingen behöver få en handlingsplan utifrån de förbättringsområden som angetts i kvalitetsredovisningen.

Övergångarna mellan förskola och förskoleklass är väl fungerande.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☒	☐	☐

Jämförelse med tidigare observation

Ingen tidigare observation har gjorts på Sättra Äng förskola.

Starka sidor

Förhållningssättet	<i>Normer och värden</i>	<i>sid 6</i>
Personalens engagemang	<i>Normer och värden</i>	<i>sid 6</i>
Rörelse och rytmik	<i>Utveckling och lärande</i>	<i>sid 7</i>
Det språkutvecklande arbetet för barn med annat modersmål	<i>Utveckling och lärande</i>	<i>sid 7</i>
Ett engagerat föräldraråd	<i>Ansvar och inflytande</i>	<i>sid 10</i>

Förbättringsområden

Att synliggöra den pedagogiska verksamheten och tydliggöra verksamhetens mål	<i>Utveckling och lärande</i>	<i>sid 7</i>
	<i>Ansvar och inflytande</i>	<i>sid 10</i>
Uppföljning, utvärdering och utveckling	<i>Styrning och ledning</i>	<i>sid 11</i>
Arbetet med gemensamma verksamhetsmål	<i>Styrning och ledning</i>	<i>sid 11</i>
Ledningsorganisationen	<i>Styrning och ledning</i>	<i>sid 11</i>

Sammanfattande slutsats om enheten

Sätra Äng är en förskola där pedagogerna visar ett stort engagemang och där det råder ett gott förhållande mellan barn och vuxna.

Sätra Ängs verksamhet med rörelse och rytmik är en tillgång för barnen. Förskolan har dock i vissa delar en ojämn kvalitet. Det pedagogiska förhållningssättet och medvetenheten om läroplanen är ibland föredömligt medan det vid andra situationer behövs en större medvetenhet. För att inte tappa den röda tråden behöver förskolan utveckla arbetet kring uppföljning, utvärdering och utveckling.

Ansvarsfördelningen kan i vissa avseenden på förskolan tydliggöras och organisationens struktur behöver ses över.

Delenhet 2: Rosenvägen

Målområden

Normer och värden

Beskrivning

På Rosenvägens förskola ser vi genom många dokumentationer och diskussioner ett pågående värdegrundsarbete. Pedagogerna har arbetat med frågor som: "Vilka ord är viktiga för oss, barn och föräldrar?" och "Vad lägger vi för innebörd i orden"? De viktigaste orden som valts ut vid en personalkonferens är: Respekt, trygghet, glädje och demokrati.

Barnrådet har på sitt senaste möte diskuterat ordet glädje. Rådet ska framöver diskutera de övriga värdegrundsorden.

På en avdelning ser vi att pedagogerna utarbetat ett förhållningssätt för sitt värdegrundsarbete och inför ett föräldramöte gjort ett kompendium. Där kan vi bland annat läsa:

- För att undvika situationer när barnen konfronteras med sitt starka "jag" och tävlingsbehov. Till exempel när vi går till skogen, när vi går på led eller när alla ska gå in och så vidare, kommer de minsta barnen få gå och stå först.
- Vi förklarar överdrivit tydligt när barnen vill ha samma saker. Du får vänta tills "Pelle" haft spaden klart och du "Pelle" du ger spaden till "Lisa" när du är klar.
- Träna impuls kontroll vid flera situationer. Till exempel maten "vi väntar tills alla fått mat och sjunger sedan innan vi äter".
- Vid konflikter kommer vi inte att utreda i den utsträckning vi gjort tidigare. Vem gjorde vad? Vad hände och så vidare, (släcka bränder hela tiden). Inte heller uppmana att säga förlåt i alla situationer. Barnet känner skam. Forskning visar att barnet ofta kommer och visar spontan empati senare under dagen.

I stället: Stopp vi slåss inte här på Särar på barnen, du där och du där. Sedan när de är lugna ev. prata om det men ofta reder de själva ut konflikten på sitt vis och gör förlåt, blir sams.

Förskolan har en likabehandlingsplan som finns uppsatt på alla avdelningar. Vi frågar pedagogerna vad den innehåller och får olika svar. Alla säger dock att de nog vet ungefär vad den innehåller och att de är ganska medvetna om den. Detsamma gäller när vi frågar om hur aktuella genusfrågorna är. Vi får veta att för fem år sedan var det en universitetsstuderande som genomförde olika aktiviteter i genusämnet på Rosenvägen och att detta då höjde medvetenheten. Vi ser under vår observationstid att flickor och pojkar för det mesta är i blandade grupper. På en anslagstavla ser vi en dokumentation om hur pedagogerna observerat ett mönster i en barngrupp där samma barn oftast bestämmer och hur de därefter arbetat med att ge gruppen alternativa lösningar. Pedagogerna har därför bildat en "tjejgrupp" för att reda ut problemen. Detta är dokumenterat och gruppen finns anslagen på väggen med bilder.

En pedagog beskriver hur de arbetat med att ge flickor och pojkar alternativa aktiviteter än vad de spontant skulle välja själva. Pedagogerna introducerar vävning och sömnad till pojkarna och hon berättar att en pojke blivit avdelningens korsstygsexpert. För att inspirera flickorna till att bygga och konstruera köptes legoväxter och lego i ovanliga färger.

I likabehandlingsplanen kan vi läsa att ”vi lägger vikt vid att varje enskilt barn blir uppmärksammat av oss pedagoger och av sina kamrater”. Ett exempel på att barnen ger varandra uppmärksamhet ser vi på en ”vila” efter maten. Rummet har neddragna rullgardiner och det spelas lugn musik. Barnen ligger på madrasser och pedagogen säger: ”Massagebarnen kan börja nu” och två barn går till var sin kamrats madrass och frågar om kamraten vill ha massage. Kamraten svarar och massagebarnet frågar var och hur massage ska vara. Pedagoger säger till när det är dags att avsluta och massagebarnen säger ”var så god” till den de masserat och de svarar ”tack”. Alla som vill får massage innan pedagogen läser en saga för barnen.

På en avdelning ser vi att pedagogerna, på barnens önskemål, gjort en almanacka för att konkretisera hur många dagar som är kvar innan en kamrat slutar och flyttar till ett annat land. På samlingen sätter de ett kryss för varje dag och räknar hur många dagar som återstår.

Vi ser att pedagogerna ofta delar upp barnen i mindre grupper. Ett exempel på en spontan indelning ser vi på en avdelning för de mindre barnen. Under en utevistelse går de in i hallen för att äta frukt. Efter fruktstunden återvänder de flesta barnen ut på gården men fyra barn går in för att måla. Pedagogerna menar att de på så sätt får ett lugnare arbetsklimat. ”Vi delar också upp i fasta grupper för att barnen ska få möjlighet att bilda nya konstellationer och få nya influenser”. Under vårt besök ser vi att det råder arbetsro och en låg ljudnivå på alla avdelningar och att barnen tilltalar varandra på ett respektfullt sätt.

Bedömning i text

Rosenvägens pedagoger gör ett föredömligt arbete med värdegrunden. Den är levande och det finns genomtänkta beskrivningar på förhållningssättet.

Förankringsarbetet av likabehandlingsplanen som Rosenvägen bedriver har vissa brister.

Förskolans pedagoger är lyhörda och uppmärksamma och en stor respekt finns i förhållningssättet till barnen på alla avdelningar. Arbetet med massage stärker det respektfulla förhållningssättet barnen emellan.

En viss medvetenhet finns i genusfrågor, men inte aktualiserad i all verksamhet.

Exemplet med barnet som ska sluta visar ett sätt att arbeta och stärker grupptillhörigheten. Pedagogernas arbetssätt att dela in barnen i mindre grupper på olika sätt gör att nya barnkonstellationer bildas, vilket också stärker grupptillhörigheten

Bedömning enligt skala⁵

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☐	☒

Utveckling och lärande/kunskaper

Beskrivning

På vår fråga vilka delar av Reggio Emilia som är viktigast för förskolan är ett vanligt svar: ”Vi är intresserade av vad barnen säger”. På en avdelning med de yngsta barnen är vi med på en samling där pedagogen öppnar elva lådor med olika innehåll. Alla barnen får gissa och räkna fjädrar, fingrar, ögon med mera. Vid varje låda görs barnen aktiva på olika sätt och barnen är hela tiden fokuserade. Samlingen avslutas med att pedagogen viskar barnens namn varvid barnet får gå och sätta sig vid matbordet.

Vid många tillfällen ser vi rörelselekar där de får hoppa, gå på tå, gå baklänges och kramas utifrån en cd-skiva. ”Barnen har just nu mycket spring i benen, så vi försöker komma ut mycket” säger en pedagog.

Flera temaarbeten som utgått från barnens spontana intressen ser vi dokumenterade. I en av dokumentationerna från Fantasian, förskolans ateljé, arbetar en grupp barn och en pojke vill göra en gubbe i kartong. Han konstaterar att det inte är så lätt och pedagogen och pojken kommer tillsammans fram till en lösning. Fler barn blir intresserade och sättet att göra gubbar sprider sig till de andra barnen. Barnen börjar också göra instrument till sina ”rockgubbar”.

De äldsta barnen arbetar med olika program på datorn. Pedagogen berättar att hon tillsammans med barnen går igenom hur programmet Paint används, till exempel hur de infogar en textruta. Barnen gör också dokument i Word. Barnen får skriva ut sina dokument och själva gå och hämta dessa i skrivaren som finns i ett annat hus.

Vid ett temaarbete med rubriken ”Jag” börjar barnen med att ta reda på betydelsen av sitt namn genom att söka på Google. Barnen illustrerar sedan namnets betydelse och på teckningen kan vi också läsa vad deras namn betyder. Vi ser också att barnen får bekanta sig med bokstäverna i sitt namn genom att göra dessa i olika material.

På en avdelning ser vi anslaget ett genomarbetat dokument om barns tidiga läs- och skrivinlärning som en pedagog utarbetat. Vi frågar på de andra avdelningarna om de känner till detta. Några kan inte minnas medan andra vet att det legat på personalrummets bord. De förklarar också att de ibland redogör för kurser och fortbildningar på personalmötet.

⁵ SKALA :

4.0 MYCKET GOD KVALITET – verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

3. 0 GOD KVALITET – verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

2. 0 TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är i huvudsak tillfredsställande, men har varierande kvalitet eller vissa brister.

1.0 EJ TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är utifrån gällande styrdokument inte tillfredsställande.

Vi ser vid samlingarna och måltiderna att barnen på avdelningarna får olika mycket talutrymme. Ibland är den korta samlingen mest en information eller högläsning men vid andra tillfällen kan vi se att barnen i hög grad får delta.

Vad gör du om du har ett barn som behöver stöd i sitt språk frågar vi en pedagog? Genom att till exempel använda rim och ramsor med det speciella ljudet och jag letar efter förslag i mina pärmar blir svaret. Jag kan också fråga mina kollegor om det är något speciellt. Vi hör vid en diskussion att en pedagog föreslår ”Språkresan” som ett bra material till en kollega som ställt frågan.

För barn i behov av särskilt stöd används pedagogen med mest utbildning och extraresursen arbetar i barngruppen. Två av pedagogerna går på språkkurs motsvarande 7,5 poäng för flerspråkiga barn i förskolan.

Alla barn på förskolan har egna pärmar. Pärmen börjar med en presentation av barnet och familjen. Därefter sätts teckningar, bilder och observationer in i datumordning. Läroprocesser är i undantagsfall beskrivna. Vi ser dock exempel på dessa och i en pärm läser vi en beskrivning hur ett barn undersöker vilka ämnen som är magnetiska.

På en avdelning för de mindre barnen ser vi att pedagogerna gjort ett flertal dokumentationer som beskriver barnens lekar i ord och bild. Pedagogerna beskriver alla moment av lärande och samspel som sker i leken. En pedagog säger att ”vi är nära i leken och där ser vi vad barnen är intresserade av och då kanske vi upptäcker något vi kan arbeta vidare med i ett temaarbete. Därför gör vi lekobservationer”.

Rosenvägen arbetar mycket med miljöfrågor och har till exempel alltid krävmarkerade råvaror i köket och avdelningarna har små jordlotter ute på gården. Tidigare har förskolan haft ”Grön flagg”⁶, vilket flera pedagoger säger att de önskar återuppta.

Huset är byggt så att de sex avdelningarna är uppdelade två och två med ett gemensamt stort utrymme i centrum, vilket gör att samverkan mellan pedagogerna på dessa avdelningar spontant uppstår. Pedagogerna bekräftar detta samarbete.

Barnen på Rosenvägen utnyttjar under vår observation närliggande naturområden vid ett flertal tillfällen. De äldre barnen besöker biblioteket regelbundet och ser vid något tillfälle teater varje termin. Förskolan har ett gemensamt fadderbarn i Kina genom SOS barnbyar.

⁶ **Grön Flagga** är en miljöcertifiering av skola och förskola. Det är ett konkret verktyg för förskolan/skolan att strukturera sitt miljö- och naturarbete.

Bedömning i text

Metoder och arbetssätt är varierat och skapar ett lustfyllt lärande på hela förskolan. Arbetet med datorer visar på en förnyelse och framförhållning av arbetsformer.

Ambitionsnivån att utveckla barnens språk är hög hos flera pedagoger. Talutrymmet barnen får kan i vissa delar av verksamheten stärkas.

Dokumentationen av barnens arbete är varierad och genomtänkt. Dock kan läroprocesserna bli ännu mer förtydligad.

Ett bra miljöarbete förekommer på Rosenvägen.

Omkringliggande naturområdets möjligheter tas tillvara i verksamheten och är en pedagogisk tillgång.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

På en avdelning för de yngre barnen ser vi att pedagogerna är fördelade i de olika rummen och att barnen väljer aktivitet och går mellan rummen. En pedagog sitter på en madrass och barnen tar sångkort på väggen och ber henne sjunga. En spontan sångstund där barnen bestämmer innehållet uppstår.

På en anslagstavla finns en dokumentation om hur pedagogerna observerat ett mönster i en barngrupp där ett barn bestämmer över de andra barnen och hur pedagogerna arbetat med att ge gruppen alternativa lösningar. Vi läser att de inom barngruppen diskuterat hur det till exempel känns att bli utesluten. Barnen har också provat på att i tur och ordning få bestämma vad de ska göra och de har också provat att leda gruppen.

Vid ett tillfälle kan vi se tre av de yngsta barnen tillsammans med en pedagog i förskolans ateljé. Iklädda blöjor och förkläde får de välja vilken färg de vill måla med och efter en stund vill ett av barnen ha en helt annan typ av färg. Pedagogen svarar ”vi ska ordna det, men vi tar denna först”. Barnen hjälper till att tvätta penslar och efter en stund sitter de och knådar lera.”

På avdelningen för de äldre barnen ser vi att barnen får ansvar att göra olika aktiviteter på egen hand. Till exempel går en mindre grupp ut på gården själva, två barn går till ett våtutrymme på en annan avdelning och vi ser ett bord med lera i en korridor dit barnen kan gå själva. Pedagogen berättar att barnen på så sätt får träna på att ta eget ansvar inför skolstarten.

Barnen tar många initiativ till olika lekar när de väljer själva. På en avdelning ser vi tre barn leka frisersalong, en pojke och en flicka har bildat familj och är på väg till jobbet, fem barn ritar vid en griffeltavla, ett barn och en pedagog sitter med ett pappersarbete och fem bygger ett hus och en av dem är arkitekt och diskuterar hur grunden ska se ut.

Vid måltiderna får de äldre barnen ansvar till exempel genom att vara ”dukvärdar”. Vi ser att de med hjälp av pedagogen räknar hur många som ska äta och att de därefter får duka med rätt antal glas, bestick och tallrikar. De får också tala om för alla de andra barnen vilken mat som serveras. Vid mellanmålet får barnen ansvaret att skära upp bröd och duka fram.

Vid en samling röstar barnen om hur de vill att maten ska serveras. Pedagogerna ger förslag och barnen röstar. Därefter förklarar pedagogen att majoriteten har bestämt hur det blir och hon förklarar också vad ordet majoritet betyder.

Pedagogerna säger att de arbetar mycket med inflytande och därför bestämt att bilda ett barnråd. Vid barnrådets första möte kan vi se i ett protokoll att de talat om ordet ”glädje” och att förskolechefen deltagit.

De äldsta barnen har en förslagslåda som de själva har tillverkat. I denna kan de lägga förslag på sådant som de vill göra. De kan rita och eventuellt få hjälp av en vuxen med texten. Vi kan se förslag som lämnats som: ”Glass – kanske höstfesten”, ”Jag vill ha ett troll till bockarna Bruses bro”, ”Vi vill gå till skogen flera gånger”, ”Vi vill gå på teater” samt ”Äta pannkakor en gång i veckan”. Förslagen tas upp vid samlingen där det blir en diskussion om det är möjligt att genomföra.

Flera föräldrar vi talar med uttrycker att barnen har det bra på förskolan och några säger att de är mycket nöjda med personalgruppen. De tycker att informationen fungerar bra, även om några tycker att det är lite besvärligt med att den är digital. En förälder säger att ”om jag inte är inne på SchoolSoft så pratar ju vi föräldrar med varandra och får information den vägen”. En förälder säger att många loggar inte in och läser på SchoolSoft och några har ifrågasatt information via en enda kanal.

Förskolan har ett förtroenderåd som träffas en gång per termin och oftare vid behov som till exempel under ombyggnaden av förskolan. Förtroenderådet består av två föräldrarepresentanter från varje avdelning och en pedagogrepresentant från de olika avdelningarna. Förtroenderådet tar upp frågor som till exempel barngruppernas sammansättning till hösten och andra frågor som föräldrarna tycker är viktiga. Avdelningarna på förskolan har ett föräldramöte/termin

Föräldrarna kallas till ett utvecklingssamtal/termin där en utvecklingsplan för barnet skrivs av föräldrarna och undertecknas av pedagogen

Bedömning i text

Rosenvägen ger på många olika sätt barnen inflytande och ansvar över det egna lärandet, från de yngsta till de äldsta. Detta sker vid den fria leken, vid måltiderna, i grupper och under samlingen. Detta genomsyrar hela verksamheten.

Barnrådet, förslagslådan och majoritetsbeslutet vid samlingen ger barnen kunskaper om demokratibegreppet.

Vi bedömer att informationen till föräldrar som ges via SchoolSoft är tillräcklig men den personliga dialogen är för flera föräldrar viktig. Förskolan har ett aktivt föräldraråd som är delaktiga i viktiga frågor.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0				Tillfredsställande 2,0				God kvalitet 3,0				Mycket god kvalitet 4,0			
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	

Styrning och ledning

Beskrivning

Vid vår fråga vad förskolechefen vill lyfta fram på Rosenvägens förskola får vi svaren att det är en bra verksamhet där arbetet är inspirerat av Reggio Emilia och att ett värdegrundsarbete pågår. Vid frågan vad hon tycker ska utvecklas så får vi svaret att "under året som kommer blir det läroplansarbete med den reviderade läroplanen". Alla pedagoger ska gå på två föreläsningar och förskolechefen säger att "sedan får vi lägga upp det själva".

På förskolans hemsida kan vi läsa att de grundstenar som är Rosenvägens pedagogiska styrka är det Reggio Emiliainspirerade arbetssättet. Utgångspunkten är en stark tilltro till barns förmåga, en stor respekt för varje enskilt barn och en insikt om att vi som pedagoger ständigt måste våga anta de utmaningar som barnen ger oss.

En pedagog säger att de tappat lite av tankar utifrån Reggio Emilia. Några andra pedagoger uttrycker att "de behöver en nystart". Utifrån pedagoggruppens diskussion har önskemål framkommit att arbeta med den gemensamma värdegrunden, vilket också står att läsa i kvalitetsredovisningen. Förskolans röda tråd är den gemensamma barnsynen där de viktigaste värdeorden just nu är "glädje och respekt" säger en pedagog. Övriga centrala värdeord som valts är "trygghet och demokrati".

När vi frågar pedagogerna vem som är deras pedagogiska ledare får vi som svar att det är någon på avdelningen eller att det är vi på avdelningen eller att "det finns ingen självklar pedagogisk ledare".

Rosenvägen har inga avdelningsansvariga och inte heller någon ledningsgrupp. En av pedagogerna har fått ett större ansvar när förskolechefen inte är där. Några av pedagogerna kallar henne "biträdande förskolechef". Förskolans pedagoggrupp består av en förskollärare från varje avdelning samt förskolechefen och träffas varannan vecka under cirka en timme. Då diskuteras allmänna frågor, men också värdegrunden och andra pedagogiska frågor. Förskolechefen har på tisdagar tillsammans med en representant från varje avdelning ett möte då veckans händelser går igenom och information ges. En gång i månaden har förskolan ett personalmöte på kvällstid med information och ofta någon pedagogisk diskussion. Förskolan har en dokumenterad aktuell ansvarsfördelning, där tanken är att alla pedagoger har sitt tydliga ansvar.

Sammanställningen av kvalitetsredovisningen har gjorts av pedagoggruppen med hjälp av kommunens kundundersökning och avdelningarnas utvärdering av verksamhetsåret. De förbättringsområden som beskrivs är:

1. Fortsatt värdegrundsarbete
2. Införande av barnråd
3. Arbete med läroplansrevideringen

I avdelningarnas utvärderingar vi tar del av, finns i viss utsträckning uppföljning eller tankar om hur verksamheten ska utvecklas. Värdegrundsarbetet på Rosenvägen är ett exempel på hur pedagogerna arbetar med de förbättringsåtgärder som finns i kvalitetsredovisningen.

När vi frågar pedagoggruppen nämner de att ett annat förbättringsområde är ett bättre samarbete mellan avdelningarna. Vi ser ändå att pedagogerna ibland utnyttjar varandras kompetenser. En pedagog frågar en annan om hjälp med språkmaterial och en annan pedagog säger att hon ofta har samtal med andra nyutbildade pedagoger.

Kompetensutvecklingen styrs till viss del utifrån förskolans förbättringsområden. Under innevarande år kommer arbete att ägnas åt den reviderade läroplanen. "Ett mål med utbildningar är att de ska vara en helhet i hela personalgruppen, så att det ska bli en röd tråd i verksamheten".

Vid övergången till skolan skickas föräldrars och personalens önskemål till skolan. Förskolan besöker skolan vid två tillfällen och träffar de blivande lärarna och vid ytterligare ett tillfälle då de också äter i skolans matsal. En pedagog säger att det saknas annat samarbete som till exempel information/diskussion om hur de arbetar i förskoleklassen. För de barn som behöver särskild resurs gör skolans psykolog besök på förskolan på föräldrars initiativ.

Bedömning i text

Det finns tydliga idéer om hur arbetet med förskolans mål och vision ska bedrivas.

Ledningsansvaret kan i vissa avseenden på förskolan tydliggöras och organisationens struktur behöver ses över. Det behöver klargöras vem som är den pedagogiska ledaren. Pedagogernas ansvar är välorganiserat i ansvarsgrupper.

Ett medvetet arbete finns om hur verksamheten ska utvecklas. Kvalitetsredovisningens förbättringsområden genomförs på ett föredömligt sätt.

Hela enheten

Sammanfattande slutsats om enheten som helhet

Rosenvägen och Sättra Äng är två förskolor där pedagogerna visar ett stort engagemang och där det råder ett gott förhållande mellan barn och vuxna.

Rosenvägens förskola har en bakgrundshistoria där metodiska och pedagogiska frågor haft hög prioritet. Den organisationsförändring som varit och som förestår har och kommer att få stor betydelse för verksamhetens kvalitet.

Sättra Ängs förskola där den trevliga stämningen, informella rutiner och traditioner varit tillgångar kan med hjälp av den nya läroplanen och andra nya influenser få en möjlighet till utveckling i pedagogiska och metodiska frågor som kan ha ett stort värde för Sättra Ängs kvalitet.

Båda verksamheterna kan göra ledningsorganisationen tydligare.

Referenser

Läroplanen för förskolan, Lpfö 98
Pilenenkäten våren 2010, Danderyds kommun
SchoolSoft förskola, Danderyds kommun
Våga Visa metodboken

Sätra Ängs egna dokument:

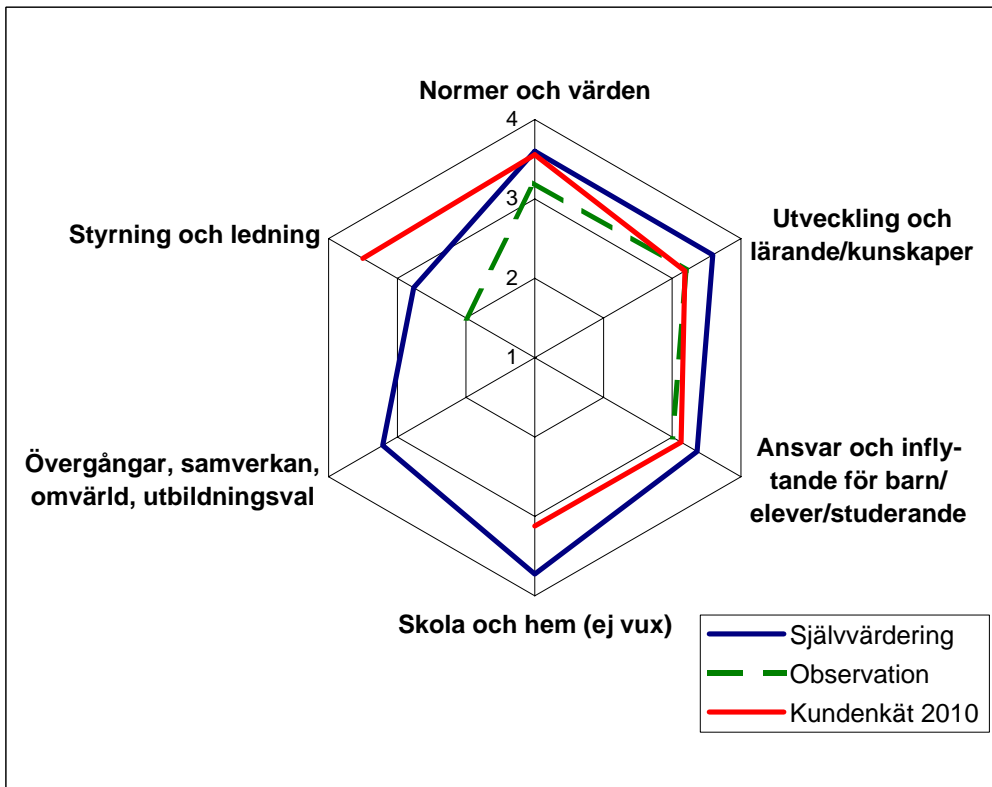
Hemsidan: www.danderyd.se
Avslutningssamtal på förskolan Sätra Äng
Individuella utvecklingsplan Förskolan Sätraäng, Danderyds kommun
Fjärilens grovplanering VT 2011
Gemensam värdegrund Sätra Äng, 2005-06-07
Jämställdhetsplan förskolan Sätra Äng år 2010-2011
Kvalitetsredovisning 2009- förskola, Re 309 Sätra Äng
Kvalitetsredovisning 2010- förskola, Re 309 Sätra Äng
Likabehandlingsplan för Sätra Ängs förskola 2011
Personalförteckning förskolan Sätraäng
Portfolio på förskolan Sätraäng, Beslut 2009-05-08
Protokoll: Pedagoggruppen, Personalmöten
Studie av organisationskulturen på en förskola, PM Uppsala Universitet, Skolledarutbildning
2007-05-01
Veckoprogram för Avdelning Fjärilen

Rosenvägens egna dokument:

Hemsidan: www.danderyd.se
Ansvarsgrupper våren 2010
Barnråd, handlingsplan
Föräldrådet, Vanliga frågor
Jämställdhetsplan förskolan Rosenvägen år 2010-2011
Kursplan för kurs på grundnivå, Centrum för tvåspråkighetsforskning
Kvalitetsredovisning 2010- förskola, Re 304 Rosenvägen
Likabehandlingsplan för Rosenvägens förskola 2011
Litteracitet... barns tidiga läs- och skrivinlärning
Personalförteckning förskolan Rosenvägen
Planering inför föräldramöte, Humlan vt10
Protokoll: Ped. Grupp 3/2.2011, Föräldramöte 30/11, Barnrådet på Rosenvägens förskola
januari 2011, Personalkonferens 19 januari 2011
Utvecklingsplan, Rosenvägens förskola
Utvärderingar: Myran HT09-VT10, Grodans utvärdering läsåret 2009-2010, Utvärdering
Blåvinge höst 09-vår10, Snigelns utvärdering 2010

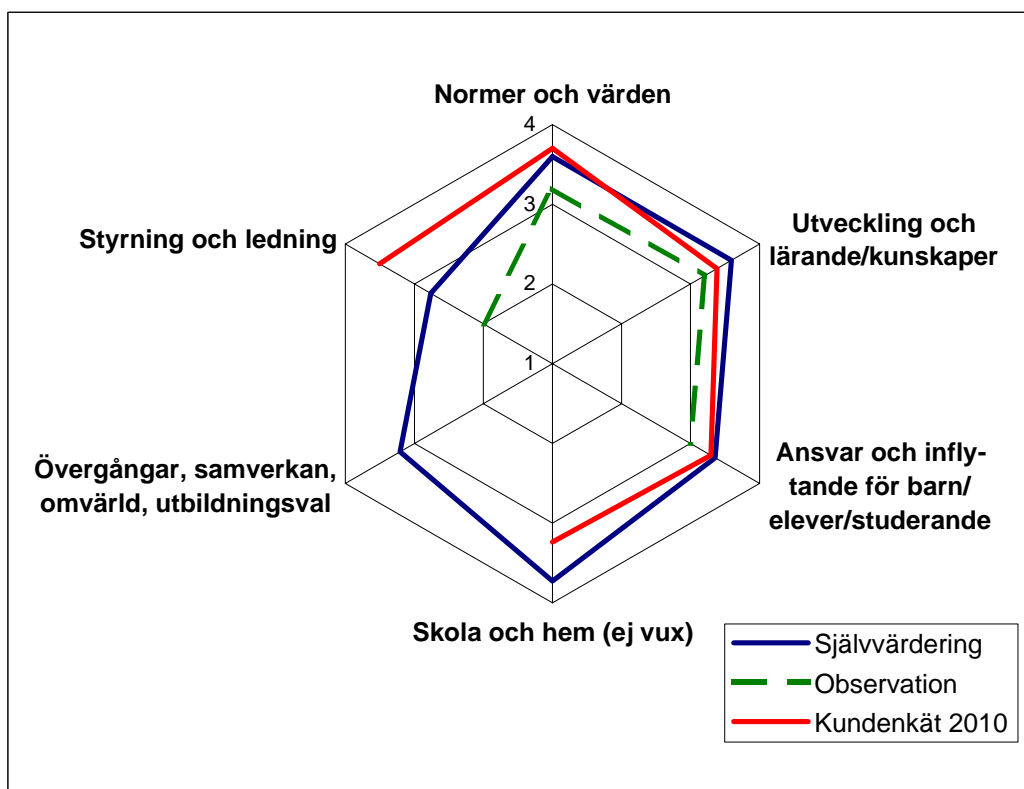

Sätra ängs förskola vt 2011

	Självvärdering	Observation	Kundenkät 2010
Normer och värden	3,6	3,2	3,6
Utveckling och lärande/kunskaper	3,6	3,2	3,2
Ansvar och inflytande för barn/elever/studerande	3,4	3	3,1
Skola och hem (ej vux)	3,7		3,1
Övergångar, samverkan, omvärld, utbildningsval	3,2		3,5
Styrning och ledning	2,8	2	3,5

Rosenvägens förskola vt 2011

	Självvärdering	Observation	Kundenkät 2010
Normer och värden	3,5	3,5	3,7
Utveckling och lärande/kunskaper	3,6	3,2	3,4
Ansvar och inflytande för barn/elever/studerande	3,3	3,8	3,3
Skola och hem (ej vux)	3,5		3,2
Övergångar, samverkan, omvärld, Styrning och ledning	3,2	3	3,5

Förbättringsområden Förskolan Sätträäng
Utifrån Våga Visa kvalitetsgranskningen.

1. Utveckling och lärande/ansvar och inflytande

- Synliggöra vår verksamhet tydligare, gentemot föräldrar och andra intressenter. Samt uppdatera vår hemsida.
- Tydliggöra våra mål och uppföljning samt återkoppling enligt Lpfö- 98/11 när det gäller den pedagogiska dokumentationen och det förtydligade uppdraget.
- Gemensam plattform när det gäller värdegrundsfrågor. De diskuteras fram gemensamt i hela förskolans arbetslag under kommande verksamhetsår (2011/12)
- Intervjufrågor/ samtal i mindre grupper till barnen vid terminsstart för att lyssna in barnens förväntningar och önskemål om vad som ska hända under terminen.

2. Styrning och ledning

- Arbeta fram en gemensam mall för utvärdering som ska ligga till grund för reflektion och utveckling av verksamheten för hela förskolan.
- Ökad delaktighet av respektive avdelningars utvärderingar, för att på så sätt stärka hela förskolans arbete och för en tydligare samsyn över det pedagogiska arbetet.

Dessa två punkter ska vi arbeta med under höstens arbetsplatsträffar bl.a. genom praktiska övningar och workshops.

- Schemalagd planeringstid mer än vad förskolan har idag. Förskolechefen kommer att se över ansvarsfördelningen och delegera vissa uppgifter skriftligt.
- Bättre mötesstruktur och uppföljning på våra redan fattade beslut.
- Fortsätta att utveckla och förankra vårt "årshjul" d.v.s. verksamhetsåret på förskolan Sätträäng bygger på att varje månad har några fasta aktiviteter/ traditioner och möten.

Förbättringsområden Rosenvägens förskola

1. Normer och värden

- Vid terminsstart en gemensam genomgång av likabehandlingsplanen, om dess innehåll, diskussion i mindre grupper så att den är väl förankrad i pedagoggruppen. Revidering av likabehandlingsplanen ska ske inför varje verksamhetsår, alla i personalgruppen, samt föräldrar ska vara väl förtrogna om innehållet.

2. Styrning och ledning

- En tydligare ansvarsfördelning när det gäller ledningsansvar med delegering av vissa arbetsuppgifter och att dessa förankras hos alla medarbetare. Vid organisationsförändringar måste ansvarsfördelningen ses över.

Sammanfattad text om Våga visa granskning

Det har varit ett positivt mottagande på båda förskolorna av att ha kvalitetsgranskning. Det var erfarna granskare, de visste vad de skulle titta på och hade ett bra förhållningssätt när de besökte avdelningarna. Tiden de är ute på enheterna är kort det finns ett önskemål om mer tid.

Ett resultat som ger både bekräftelse på områden som är väl förankrade samt delar som behöver förtydligas och förbättras.

Danderyd 20110419

Eva Sandquist-Lundin